

**Erasmi a Chokier Tractatus absolutissimus de
iurisdictione ordinarii in exemptos, deque illorum
exemptione ab ordinaria iurisdictione**

Mvltis Pontificvm Decretis, Et SS. Congregationis ... Cardinalium
Declarationibus illustratus ; omnibus in judicio Civili & foro Ecclesiastico
versantibus perquam utilis ac necessarius ; in duos tomos ab ipso Auctore
distinctus

**Chokier, Érasme de
Coloniae Agrippinae, 1684**

58. Indulgentiæ quas Episcopi concedunt, an prodesse possint exemptis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61886](#)

A fons exhibita, vel ostensio. Nulli ergo omnino hominum licet hanc paginam nostrorum Statuti, declaracionis, decretorum, derogationis, mandati, & voluntatis infringere, vel ei aucto-
ri contraire. Si quis autem hoc attentare praesumpserit, indignationem Omnipo-
tentis Dei, ac Beatorum Petri & Pauli Apostolorum ejus se noverit insursum. Datum Ro-
mæ apud sanctum Petrum anno incarnationis Dominiæ M.D.C. XXII, Nonis Februarii,
Pontificatus nostri Anno secundo.

V. Dat.

Registrata in Secretaria Brevium

S. de Vrfinis

QUESTIO LVII.

An liceat exemptis ædificare Hospitalia ipsius Episcopi
hac legi ne ei subjiciatur.

SUMMARIUM.

1. Distinguendum est inter hospitale religiosum & prophananum & qualiter discernatur.
Paucis respondendum distinctione loci religiosi & prophani, Religiosum ho-
spitale iudicatur esse, si eidem praeficiatur sacerdos; appendantur campanæ, eri-
gatur altare, aliqua eiulmodi plurima sicut ex quibus signa & nota religiosi do-
minus colliguntur latè Calderin. cons. I. & 4. de relig. domib. Fel. cap. de quarta de præ-
script. Illud nolente etiam fundatore ceder subjicieturque iurisdictioni Episcopi
Calderi, d. loco ca. de Xenodochijs de religiosi domib. dixi supra lib. I. q. 36. ubi probavimus
non enim fieri potest, quin leges in dispositione fundatoris vires obtineant l. nemo
potest si de leg. i.e. requisitis de testam. vid. q. 36. Si vero Hospitalie sit merè secularis,
cum testatore nolente, Episcopo non subjicietur Latus alleg. 42. iucip. queritur de
tribus glo. Clem. quia contingit de relig. Dom. ubi DD. Fel. cap. cum inter col. 2. de re jud.
Id quod eliganter notavit Cardinalis Conf. XI. incep. quedam societas pro Hospitali Sano-
ta Maria de Cepopistorij afferens, quod quando contruitur oratorium mere secu-
lare, sicut aliqua Ecclesiae vel loci actri figura, valet factum fundatorum quod E-
piscopo non subicit, qua de re per nos aliquid supra annotatum est lib. I. cap. 31. sub
item & cap. 36. Ratio est, quia eiulmodi locus est mere prophanus, ideoque à iuri
dictione spirituali immunis, id quod à nobis probatum est supra d. quest. 31. num. 5. &
segg. adjectis quibusdam limitationibus.

QUESTIO LVIII.

Indulgientias quas Episcopi concedunt, an prodeesse possint
exemptis.

SUMMARIUM.

1. Inferior Episcopo indulgentias concedere non potest.
2. Indulgientia sunt iurisdictionis Episcopalis.
3. Episcopalis indulgentias sumuntur excepti.
4. Peregrinantes non gaudent indulgen-
tiam alterius diocesis.
5. Inducta in favorem non convertuntur in
odium.
6. Exempti certo respectu subiiciuntur ordi-
narii.
7. Exempti certo respectu subiiciuntur ordi-
narii.

Ne-

De Iurisdict. Ordin. in Exempt.

Neminem Episcopo inferiorem indulgentias posse concedere, communis traditum est t. accedentibus de excessu prelat. c. nostro de parent. Bellar. tract. de indulgent. lib. 1. c. 11. q. 3. Navar. tract. de indulg. ac jubileto notabilis 31. per tot. 2. Sunt enim indulgentiae jurisdictionis Episcopalis s. Thom. 4. dist. 10. q. 1. art. 4. q. 2. adeo ut non sine ratione videatur a plurimis dubitatum, an eas Episcopi exemptionis concedere possint, cum enim ex parte concedentis requiratur authoritas & jurisdictionis, videbatur non posse, ex quo jurisdictionis nihil in exemptionis vendicent, sed Pontifici immediate subiectantur, velut proprio ac immmediato diocesano Am. ton. de Rosellis tract. de indulgent. nu. 321. Paul. & Cardinal. in Clem. Archiepiscopo s. si autem n. 4. de privilegiis per cap. autoritate d. privileg. in 6. non secus quam in exortis, qui si peregrinentur, alieni Episcopi indulgentias sine proprijs licentia non fruuntur. Abb. cap. quod autem de parent. Rosellis ubi supra Ludovic. Bologninus tract. de indulgent. nu. 6. o. non est autem ignotum, quod haec tenus frequenter atrubimus, exemptionis haberi in istar extraneorum, locaque exempti parificari locis extra territorium cap. luminos 18. q. 2. c. 1 de statutis reg. in 6. Rosellis ubi supra nu. 323. DD. ea gr. ve de offic. ord. Nihilominus lubentius sequor autoritatem Navarr tract. de indulgentia & Jubileto notabilis 31. num. 12. vers. addo 7. in verb. exceptis 1. exemptionis quicunque Episcopales indulgentias prodesse exemptionis, eumque permulti alii sequuntur Bellar. tract. de indulgent. a. quest. 3. vers. quare cum iam Ludovic. Bologn. tract. de indulgent. numer. 63. & ante eos Plaudanus in 4. dist. 20. quest. 4. col. pen. artic. 3. conclus. 1. quod dare vide lo. a Chokier tract. Erotem. Indulg. & jubilai materia concernent.

Ratio est, quia inducta in favorem exemptorum non debent converti in eorum lesionem, inducta que in augmentum non debent patere diminutionem t. quod favore C. de legib. cap. quod ob gratiam de reg. iur. in 6. legata inutiliter ss de leg. 1. Bologn. num. 83. Nec est planè verum quod exempti in omnibus habeantur pro extraneis, siquidem ipsi certo modo subiectantur ordinariis ut breviter notavit Belatrinus a. quest. 3. vers. quare cum tam Abbates ac nos alibi late idipsum varijs in articulis deduximus sup. li. 2. quest. 5. per tot. & notat post P. Andr. Gambarum tract. de officio leg. lib. 8. ut de potest. leg. in reg. arque exemptionis num. 1. & seqq. Gonzalez ad reg. 8. Cancell. glo. 43. num. 190.

QVÆSTIO LIX.

Quid si in aliqua universitate aliquis sine exemptione coram quo ea convenietur.

Apticulum hunc remissive satis erit attingere, itaque itaque videri poterit Apostol. la ad Bartholom unum cum autoritatibus ibidem allegatis in 1. sicut nu. 1. in verb. conveniri infine ss. quod cuiusque universitatis & in l. cum senatus n. 4. ubi Apofilia videtur tenere quod universitas sit corpus factum. & proinde quod conveniri posit coram ordinario, ex quo tali causa non conveniuntur singulif. de rebus dubiis. qua de re fuius supra, ubi docimus exemptionis Canonis non cœlesti capitulum exemptionum, nec e contra lib. 1. quest. 23.

QVÆ-